

Natuurprofiel

onderzoek • advies • verkoop

Vervolgonderzoek vleermuis

Inventarisatie en
beoordeling naar
aanleiding van de
quicksan van 02-07-2025

Breestraat 29
8316 AN
Marknesse

Inhoud

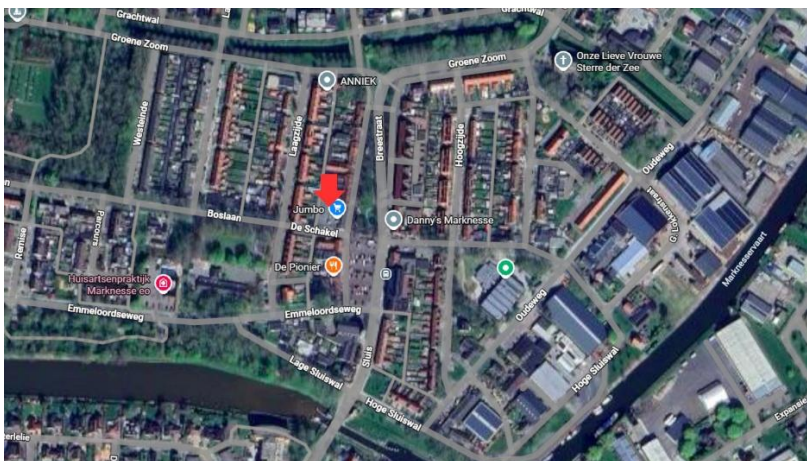
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling.....	3
2. Werkwijze	7
2.1 Methode vleermuisonderzoek	7
2.2 Volledigheid inventarisaties	7
3. Onderzoeksinspanning, bezoektijden en weersomstandigheden	8
3.1 Veldbezoek vleermuis	8
4. Resultaten.....	10
4.1 Vleermuisonderzoek.....	10
4.1.1 Gewone dwergvleermuis.....	10
4.1.2 Ruige dwergvleermuis	10
4.1.3 Overige vleermuizen.....	10
5. Conclusies en vervolgstappen	13
5.1 Conclusies.....	13
5.2 Vervolgstappen.....	13
6. Bronnen	14

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In verband met de renovatie van de gevels van het huidige pand aan de Breestraat 29 te Marknesse is er in opdracht van Kooistra supermarkten B.V. op 02-07-2025 een quickscan uitgevoerd door Natuurprofiel B.V. Tijdens deze quickscan is er vast gesteld dat er vleermuizen aanwezig kunnen zijn in de te renoveren delen. Er zijn meerdere locaties aangetroffen waar vleermuizen in zouden kunnen kruipen om er te verblijven gedurende de dag.

In verband met het mogelijke schaden van de soorten waren er vervolgonderzoeken nodig voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. In het te renoveren deel van het pand bevinden zich open stootvoegen en een stukje open daktrim. Omdat uit de bureauonderzoeken is gebleken dat o.a. deze soorten in de omgeving voor komen en omdat de te verdwijnen locaties niet geschikt zijn voor grotere soorten zoals de laatvlieger en meervleermuis. Deze soorten hebben grotere invliegopeningen nodig dan een open stootvoeg zoals aanwezig in de gevel. Tevens hebben deze soorten een ruimere aanvliegroute nodig dan in dit geval beschikbaar is (in het geval van de steeg is het zo dat deze de aanvliegruimte beperkt door schuttingen en hoge struiken voor grotere soorten). Doorgaans is een verblijfplaats van deze soorten ook hoger gelegen. Het verblijfplaats boven de pickuppoint lijkt bijvoorbeeld wel geschikt. Hier maken ze echter geen gebruik van tot nu toe.

Figuur 1: kaart met ligging onderzoeksgebied. Rode pointer het plangebied.

Figuur 2: Projectterrein. Hierin bevindt zich de supermarkt waarvan diverse gevels worden gerenoveerd.

Figuur 3: de voorgenomen locaties van de te renoveren gevels.

Figuur 4: vanaf de Breestraat gezien met rechts de hoofdentree van de supermarkt en in het midden het pickuppoint.

Figuur 5: de hoofdentree van de winkel.

Figuur 6: de steeg waar vleermuizen zijn aangetroffen die last zullen ondervinden van de werkzaamheden.

Op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) is voorafgaand beoordeeld of voorgenomen activiteiten mogelijk conflicteren met beschermde natuurwaarden. In opdracht van Kooistra supermarkten heeft Natuurprofiel B.V. een natuurtoets uitgevoerd, gericht op zowel soortbescherming als gebiedsbescherming.

In verband met de voorgenomen werkzaamheden is in opdracht van Kooistra supermarkten op 02-07-2025 een quickscan uitgevoerd door Natuurprofiel B.V. Naar aanleiding van deze quickscan is er vastgesteld dat er geschikte locaties aanwezig zijn voor het verblijf van vleermuizen, mogelijk in een kleine kier tussen de gevel en de daktrim in de steeg ten westen van het pand. Tevens aan deze zijde bevinden zich open stootvoegen, waardoor vleermuizen in de spouwmuur kunnen kruipen.

In verband met het mogelijke schaden van de soorten zijn er vervolgonderzoeken nodig voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

2. Werkwijze

2.1 Methode vleermuisonderzoek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd in 2025). Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een batlogger met opname- en vertragingfunctie (type: Elekon Batlogger M2) en een batdetector Magenta bat5 werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar (en zichtbaar) gemaakt voor mensen.

Met behulp van het computerprogramma Batexplorer werden de opnamen nader geanalyseerd. De analyse van vleermuisgeluiden is uitgevoerd aan de hand van algemeen geaccepteerde richtlijnen en inzichten binnen het vakgebied van vleermuisonderzoek. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Hierbij werd gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera van het type Hikmicro Falcon FQ35.

Alle potentiële invliegopeningen zijn in kaart gebracht en bij alle bezoeken geïnspecteerd en in de gaten gehouden op in- of uitvliegende dieren. Omdat het gebouw niet qua vorm of grootte verandert is er geen onderzoek nodig naar eventuele vliegroutes. Door de bezoeken werd vastgesteld waar er vleermuizen in en uit konden vliegen. Tevens is elk bezoek gekeken naar eventueel aanwezige uitwerpselen. Al deze aspecten tezamen vormden een beeld van hoe vleermuizen de gebouwen benutten.

De inventarisaties werden postend en lopend uitgevoerd. Tevens is de warmtebeeldcamera statisch gebruikt en er zijn gedurende onderzoeken dat er activiteit was beeldopnames heeft gemaakt. Tijdens alle onderzoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

2.2 Volledigheid inventarisaties

De inventarisaties werden uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. De inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet waargenomen werden op een ander tijdstip wél aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel artikel 2.11 (zorgplicht) van het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL).

3. Onderzoeksinspanning, bezoektijden en weersomstandigheden

3.1 Veldbezoek vleermuis

In figuur 7 staan de eisen beschreven waaraan het onderzoek moet voldoen om de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aan te tonen. Uit quickscan is naar voren gekomen dat er kans is op beiden. De aanwezigheid van andere vleermuizen is niet aannemelijk.

Winterverblijfplaats	
Volledig inspecteerbaar winterverblijfplaats	
Periode van	(1 december - 1 maart (15 april) [slapend])
Aantal locatiebezoeken	1
Werkwijze bij determinatie	zichtwaarneming
Binnentemperatuur	0-15 °C
Onvolledig inspecteerbaar winterverblijfplaats	
Periode van	winterverblijfplaats slapen (15 oktober) 1 december - 1 maart (15 april)
Aantal locatiebezoeken	{1}
Werkwijze bij determinatie	{zichtwaarneming, bijvoorbeeld kieren, openingen in object}
Binnentemperatuur	0-15 °C
Zwermdieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen	
Periode van	Zwermpplaats 1 augustus - 10 september. Winterverblijfplaats
Starttijd - eindtijd	0:00 - 2:00 uur
Aantal locatiebezoeken	2 x 2 uur
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (5) 10 dagen
Werkwijze bij determinatie	zwermpplaats batdetector in combinatie met verrekijker en sterke zaklamp (zichtwaarneming, bijvoorbeeld kieren, openingen in object)
Temperatuur hoger dan	> 13 °C
Windkracht minder dan	< 4 Bft
Maximale neerslag	geen regen
Kraamverblijfplaats	
Periode van	(10 mei) 15 mei - 15 juli (20 juli)
Verplichte starttijd ten opzichte van zonsondergang bij avondonderzoek	0 min na
Verplichte eindtijd ten opzichte van zonsondergang bij ochtendonderzoek*	(30 min) 0 min voor
Aantal en duur veldbezoeken	2 x 2 uur waarvan 1 ronde in juni
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (10) 20 dagen

Winterverblijfplaats	
Werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [en sonogram]
Temperatuur hoger dan	(7-9 °C) 10 °C
Windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)
Maximale neerslag	motregen
Zomerverblijfplaats	
Periode van	(1 april) 15 april - 15 oktober (1 december)
Verplichte starttijd ten opzichte van zonsondergang bij avondonderzoek	0 min na
Verplichte eindtijd ten opzichte van zonsondergang bij ochtendonderzoek*	(30 min) 0 min voor
Aantal en duur veldbezoeken	2 x 2 uur waarvan ten minste 1 x in ochtend* en 1 x in kraamperiode
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (10) 20 dagen
Werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [en sonogram]
Temperatuur hoger dan	7 °C
Windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)
Maximale neerslag	motregen
Paarverblijf- & zwermpplaats	
Periode van	(15 juli) 15 augustus - 1 oktober (1 november)
Starttijd ten opzichte van zonsondergang (of tijdstip)	vanaf (0 min) 60 min na
Eindtijd ten opzichte van zonsopkomst*	tot 0 uur voor, eerder bij kou
Aantal en duur veldbezoeken	2 x 2 uur
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (10) 20 dagen
Werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [en sonogram]
Temperatuur hoger dan	6 °C
Windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)
Maximale neerslag	motregen

Winterverblijfplaats	
Vliegroute	
Periode van	(1 april) 15 april - 15 oktober (15 november)
Verplichte starttijd ten opzichte van zonsondergang bij avondonderzoek	0 min na
Verplichte eindtijd ten opzichte van zonsondergang bij ochtendonderzoek*	(30 min) 0 min voor
Aantal en duur veldbezoeken	2 x 2 uur waarvan 1 ronde in kraamperiode
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (4) 8 weken
Werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [en sonogram]
Temperatuur hoger dan	(7-9 °C) 10 °C
Windkracht minder dan	4 Bft (6 Bft)
Maximale neerslag	motregen
Foeragegebied	
Periode van	(1 april) 15 april - 15 oktober (15 november)
Starttijd ten opzichte van zonsondergang	0 min na
Eindtijd ten opzichte van zonsopkomst	(30 min) 0 min voor
Aantal en duur veldbezoeken	2 x 2 uur waarvan 1 ronde in kraamperiode
Periode tussen veldbezoeken	ten minste (4) 8 weken
Werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [en sonogram]
Temperatuur hoger dan	(7-9 °C) 10 °C
Windkracht: minder dan	4 Bft (6 Bft)
Maximale neerslag	motregen

Figuur 7: eisen aan onderzoek om aanwezigheid gewone dwergvleermuis aan te tonen per te verwachte functie van het plangebied (bron: Vleermuisprotocol 2021). De eisen voor de ruige dwergvleermuis zijn overeenkomstig met die van de gewone dwergvleermuis.

Onderzochte functies	Datum	Tijd	Temperatuur	Tijd	Wind	Weer
Zomerverblijf plaatsen	24-07-2025	ochtend	16 ° C	3:15-5:45	ZW2	Half bewolkt
Zomer en paar verblijfplaatsen	18-08-2025	avond	16 ° C	20:55-23:35	ZW2	Half bewolkt
Paarverblijf-plaatsen	5-09-2025	ochtend	15 ° C	4:05-6:55	ZW2	Half bewolkt
Winterverblijf-plaatsen	10-12-2025	Op de dag	13 ° C		ZW3	Bewolkt
Kraamverblijfplaats	27-05-2026	avond	14 ° C	21:30-23:45	ZW2	Licht bewolkt
Kraamverblijfplaats	10-06-2026	avond	14 ° C	21:55-0:00	ZW0	Bewolkt met de laatste 20 min. Miezer. Na het bezoek werd het weer droog

Tabel 3: verrichte onderzoeken en de weersomstandigheden.

4. Resultaten

4.1 Vleermuisonderzoek

Hieronder worden per soort de functies die binnen of in de nabijheid van het projectterrein zijn waargenomen beschreven. In figuur 8 de waarnemingskaart hiervan.

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Binnen het projectterrein werden tijdens de onderzoeken foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. De activiteit in het projectterrein was duidelijk aanwezig, al waren het geen grote aantallen. Ook in de directe omgeving van het plangebied werden gewone dwergvleermuizen waargenomen. De Breestraat, de Schakel en het groen aan de voorzijde van het pand en de tuinen van de woningen aan de Laagzijde worden als vliegroute gebruikt (zie figuur 8).

Er zijn tijdens het bezoek van 05-09-2025 zijn 3 invliegende gewone dwergvleermuizen in de steeg aan de westkant van het pand gezien die in de ruimte tussen de gevel en de trim kropen (zie figuur 8 en 9). Tijdens dit bezoek is er ook baltsgedrag waargenomen. Dit betreft hiermee een paar/zomerverblijfplaats. Tijdens geen van de ander bezoeken zijn er in of uitvliegende vleermuizen gezien. Boven de pickuppoint aan de zuidkant van het gebouw zijn vijf gewone dwergvleermuizen gezien (zie figuur 10) deze locatie zal echter blijven bestaan in de huidige staat, en blijft dus ongemoeid tijdens de renovatie.

4.1.2 Ruige dwergvleermuis

Binnen het projectterrein werden tijdens de onderzoeken naar paarverblijven foeragerende ruige dwergvleermuizen waargenomen. De activiteit in het projectterrein was duidelijk aanwezig. Ook in de directe omgeving van het plangebied werden ruige dwergvleermuizen waargenomen. Deze werd op dezelfde locatie aangetroffen als de langs vliegende dwergvleermuis (zie figuur 8) aanvliegen. Er zijn geen ruige dwergvleermuizen gezien die het pand in- of uitvlogen.

4.1.3 Overige vleermuizen

Tijdens de onderzoeken (alleen tijdens de zomer) zijn binnen en in de nabijheid van het projectterrein waarnemingen gedaan van de laatvlieger en rosse vleermuis. De laatvlieger gebruikt doorgaans hogere locaties als in de steeg, daarnaast heeft deze soort heeft grotere invliegopeningen nodig als hier aanwezig zijn. En daarnaast is de steeg door de hoogte van de schuttingen en het groen in de tuinen geen goeie aanvliegroute naar de gevel. De rosse vleermuis is foeragerend aangetroffen. Het is echter een boombewonende soort en hiermee is de kans zeer klein dat deze soort in het pand kon worden aangetroffen.

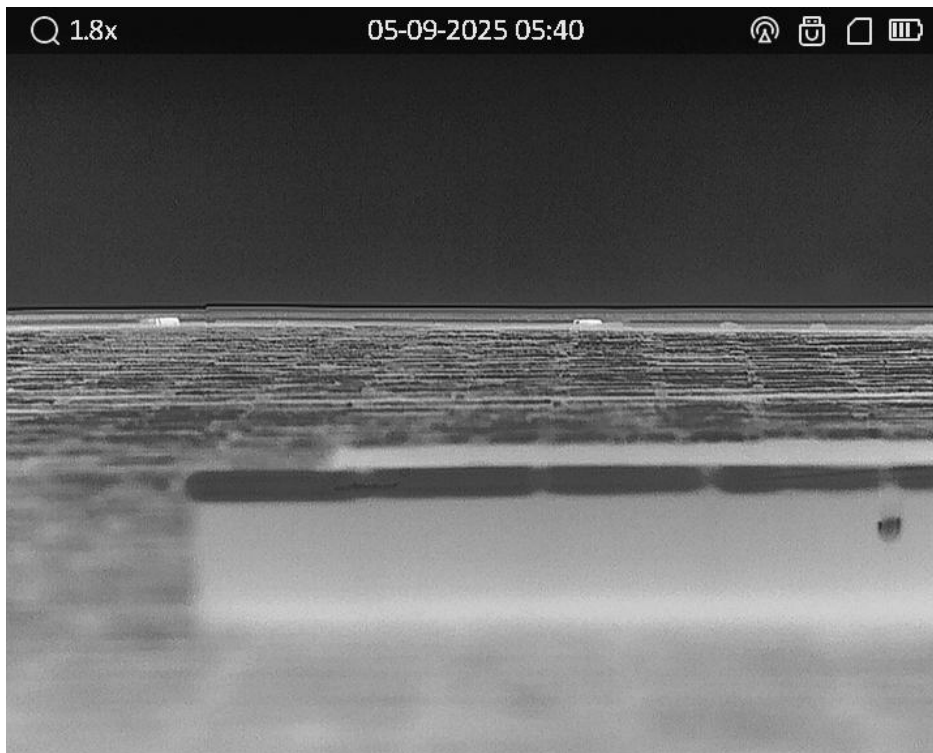
Tijdens alle bezoeken was de totale activiteit van vleermuizen in en om het plangebied, zeker gezien de ruim voldoende aanwezige bebouwing en nabijgelegen groenstructuren, niet heel hoog. De meeste waren aanwezig tussen de bomen tegenover de entree van de winkel.

Figuur 8: met de rode lijn aangegeven waar de vliegroutes aanwezig waren. De blauwe cirkel is waar er gefoerageerd werd. De gele pijl is de locatie (die zal verdwijnen) waar de gewone dwergvleermuizen in vlogen tijdens het bezoek van 05-09-2026 tijdens de overige bezoeken zijn er geen in of uitvliegers gezien.

Figuur 9: de licht openstaande daktrim in de steeg waar de gewone dwergvleermuizen in vlogen.

Figuur 10: de locatie boven de pickuppoint aan de zuidzijde van het pand

5. Conclusies en vervolgstappen

5.1 Conclusies

Algemeen

- Het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de geldende protocollen, waardoor gesteld kan worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd.
- Er is een zomer/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze soort is beschermd onder de Omgevingswet. Dit betekent dat voorgenomen werkzaamheden, zoals slooptactiviteiten, leiden tot overtreding van de geldende natuurwetgeving. Om negatieve effecten op deze beschermde soorten en hun verblijfplaatsen te voorkomen, is het noodzakelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen.

Resultaten

- Het parkje tegenover het projectgebied fungeert als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Er is een keer een laatvlieger gedetecteerd die langs vloog. Door de voorgenomen werkzaamheden gaat er geen vliegroute of foerageergebied verloren.
- In het paarseizoen werd binnen het projectterrein baltsgedrag van de gewone dwergvleermuis gedetecteerd. Tijdens deze periode werden verschillende gewone dwergvleermuizen gezien terwijl zij het pand inkropen via een ingang in de steeg. Dit wordt gebruikt als paarverblijf. Het ging om drie individuen.
- Tijdens de overige bezoeken zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen vastgesteld.

Effecten

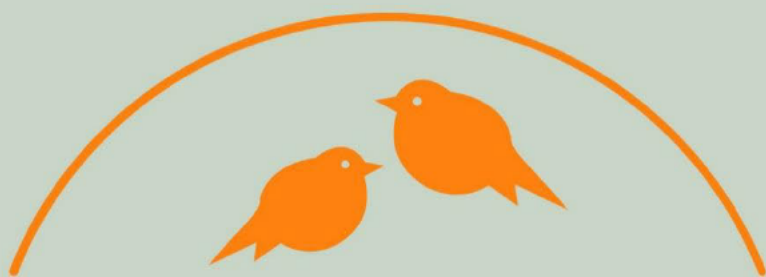
- De ingreep heeft direct effect op beschermde functies van vleermuizen binnen het projectgebied.
- Wanneer 's nachts terreinverlichting wordt gebruikt kan dit een negatief effect hebben op de vliegroutes van vleermuizen.

5.2 Vervolgstappen

- Er dient een vergunning Flora en fauna activiteit te worden aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis.
- Er dient een activiteitenplan te worden opgesteld. Dit draagt bij aan een correcte werkwijze en planning.
- Indien er 's nachts werkverlichting wordt gebruikt moet hiervoor een plan worden opgesteld dat wordt beoordeeld en goedgekeurd door een deskundige op het gebied van vleermuizen.

6. Bronnen

- Netwerk Groene Bureaus, 2021 (geactualiseerd 2025). *Vleermuisprotocol 2021*.
- Besluit activiteiten leefomgeving (BAL).
- Omgevingswet.
- Natuurprofiel B.V. *Quickscan natuurtoets Breestraat 29 Marknesse*.
- Vleermuis.net
- Waarneming.nl
- Zoogdiervereniging.nl
- Verpreidingsatlas.nl
- Wetten.overheid.nl

Natuurprofiel

onderzoek • advies • verkoop

[Redacted]
Natuurprofiel B.V.

Slagersweg 2
8262PH Kampen

[Redacted]
info@natuurprofiel.nl

www.natuurprofiel.nl